

Datum: 23.08.2020

Medij: Dnevnik

Rubrika: Vojvodina

Autori: Lea Radlovački

Teme: mađarska tradicija, folklor, jezik

Naslov: Ovde je i nebo plavlje

Napomena:

Površina: 1381

Strana: 1,3

„ДНЕВНИК“ У СЕЛУ НЕОБИЧНОГ НАЗИВА: ПАЧИР

Овде је и небо
плавље

стр. 3

Datum: 23.08.2020

Medij: Dnevnik

Rubrika: Vojvodina

Autori: Lea Radlovački

Teme: mađarska tradicija, folklor, jezik

Naslov: Ovde je i nebo plavlje

Naromena:

Površina: 1381

Strana: 1,3

БУРНА ВИШЕВЕКОВНА ИСТОРИЈА

Село Пачир први пут се спомиње 1409. године, и то под називом Пачер. Кроз десетиће је мењало мађарске власнике, да би крајем 17. века доживело немилу судбину потпуно опушташног места. Тридесетак година касније, почињују пустоту насељавају сомборски грађани, чади да би се попа века косинија опет доселили и Мађари. Верује се да име села потиче од назива „Велики До“ и да има неке везе с реком Кривајом која пресеца село.

„ДНЕВНИК“ У СЕЛУ НЕОБИЧНОГ НАЗИВА: ПАЧИР

Овде је и небо плавље

Тренутно око 2.200 људи живи у том готово нестварном селу, будући да много талас економске миграције води у Мађарску, Немачку, Аустрију, Енглеску (председник Извршног одбора у месној заједници Ото Hać)

Од тенутног приближавања селу Пачир, у општини Бачка Топола, знате да вас изаби са именом чека место какво нисте очекивали, али које вас дочекује са свим лепотом и необичношћу због којих нам је, руку на спрече, једно од најлепших које смо обишли у Војводини. То збрдно-здола село, које је већински насељено мађарским живљем, чини се као да нема никакву машину, а његови мештани немају никакви проблема. Додуше, како смо имали прилику да чујемо, то и није толико далеко од истине.

– Није тешко волети Пачир – каже нам председник Извршног одбора у месној заједници Ото Hać, а нама није тешко да му поверујемо... – Кад неко прође овдја, може да види да смо мирни, нико ће загађени, а сам центар, где нам је све на истом потеси, с том дolinом, свако запамти јер је у овој равници баш неobično.

Тренутно око 2.200 људи живи у том готово нестварном селу, будући да много талас економске миграције води у Мађарску, Немачку, Аустрију, Енглеску... То је довело да тога у Пачиру буде и око 300 празних кућа, док је, иначе, некад највиše бројао око 5.000 души. Добра ствар је што основна школа још увек има јаке од првог до осмог разреда и наставу на оба језика, а чак и предшколска установа има три групе деце.

– Они који су остало овде баве се пољопривредом. Ми немамо никакве фабрике па неки путују и раде у Суботици или Бачкој Тополи, а има и оних који сваки дан иду у Мађарску на посао – каже наш саговорник, и додаје да је ситуација с коронавирусом поприлично утицала на one који раде с друге стране границе.

Него, да се вратимо на празне куће... Откако је пре неколико година прорадила термална бања у Пачиру, која је овог лета нарочито популарна, о чему смо и писали, цене напуштених кућа је вртоглаво скочила.

– Долазе нам људи и из Мађарске да букили некретнине код нас – напомиње Hać, и присећа се да је доскоро пристоја кућа с великим окнућином могла купити за 4.000-5.000 евра, а сад већ и за 30.000... – Руководство месне заједнице, у којем се сам близу 20 година, размишљају шта би могло урадити у

и тако да мало поспешимо развој села, и исправљаје да нам је успело! Међутим, колико год да је сад лепо у селу, макар нама који дођејмо накратко, Ото Hać каже да се најбоље живело осамдесетих година прошлог века, па док није дошло до распада „њихове старе Југославије“.

– Живело се добро, и да пољопривреда, а биле је и много више самосталних делатности, што се угуслило како су старији одлазили у пензију, па је сад све мање заната – појашница наша домаћин.

А како сад старији стоје, пачирка месна заједница брине о свој комуналној инфраструктури, будући да комунална предузећа из Бачке Тополе не могу да опслуже целу општину, те су нека удаљенија села „принуђена“ на то да се са ма снагу. Мада, не чини се да је то Пачирима проблем ...

Куће су уређене, зелене површине покошene и употребљене украсним биљем, а хлада има на сваком кораку

Поши путеви су највећи „квар“ у Пачиру

Жаку Пачирци да је најпаметнији мештанин Братислав Бегић, кога треба питати све што нас занима. По струци је ауто-механичар, што одје и његове црне шаке, које сигурано нису управљене у руднику. За себе каже да није ман-гуп јер се није таکав ни родио, због чега није ожењен, али не мари пошто то значи да нема много разлога за секирањју.

– Јел’ имаш неки квар? – на почетку нас пита вредни човек ког смо, додуше, затекли на паузу у локалном кафишту.

Али, ако онја ко није ожењен нема разлога за стрес, онда и онја ко нема ауто, не може ни да има квар!

– Жаку су побегле у градове, траже мангуне с парама. Мада, не знам шта има посебно у Бачкој Тополи а да нема ове код нас. Исто је то село као и Пачир – каже Бегић.

Пачирци највише воде мир и слободу коју имају, а које је поприлично поре-метило ванредна ситуација услед вируса. А највећа болка су поши путеви.

– Направи нам пут од Тополе додве, пиши о томе, критики – заповеда Бегић, срачунавши да су тај асфалт и он исто годиште, што значи да имају нешто више од пола века. – Све у свему, добар је Пачир, само су везе поши, немамо аутобусе.

селу да би га оживело. Ипак немамо фабрике, немамо ништа, а градови нам све одвуку. Нисмо мислили да ће ово бити баланси туризам, планирали smo да направимо рекреациони центар

– Водимо рачуна о уређењу зелених површина, атарских путева, пешачких стаза, читаве околине и центра – најбраја Hać. – Све улице су нам избеториране још пре десетак година. Будући да нам је пољопривреда доста важна, трудимо се да и пољопривредницима помогнемо срећивањем атарских путева. Сада нас чека реконструкција водоводне мреже и поправка појединих путева. Водовод нам је стари око 50 година, али има гвоздене цеви, квалитетну воду, па нам је сад заборавио потреба мештана по потреби и већа количина воде. Имамо и биоскопску салу, коју ћемо ускоро обновити, док су нам школа и забавите уређени.

О канализацији и гасоводу није вредено много зборити, пре свега због same конфигурације села, која прави разлику између делова места и до девет метара надморске висине. Мада, како су нам мештани рекли, нимамо суштичке јаме „савсим довољне“, а греју се на струју или дрва, што им је, опет, по мери и вољи.

■ **Lea Radlovački**
Foto: B.菲法

